

СЕКЦІЯ «Етіологічна структура та мікробіологічні аспекти діагностики, лікування, профілактиці інфекційних захворювань»

возбудители заболеваний; передающихся половым путем. Патогенные микроорганизмы оказывают, как местное воздействие на ткани, способствуя увеличению вероятности их инвазии, вызывая локальный воспалительный процесс, так и инициируют системную воспалительную реакцию. Факторы патогенности оказывают соответственно, как прямое, так и не прямое токсическое воздействие на макроорганизм, что связано с высокой биологической активностью токсинов и их способностью вызывать функциональные и структурные повреждения клетки-хозяина. Таким образом, изучение факторов патогенности возбудителей острого инфекционно-воспалительного заболевания почек имеет не только научный, но и практический интерес.

МІКРОБІОЛОГІЧНІ ДОСЛІДЖЕННЯ ДЕЯКИХ ЛІКАРСЬКИХ ЗАСОБІВ З АНТИОКСИДАНТНИМИ ВЛАСТИВОСТЯМИ

Шевельова Н.Ю.

*Кафедра мікробіології, вірусології та імунології
Національний фармацевтичний університет, Харків*

Лікарські препарати з антиоксидантними властивостями мають широкий спектр медичних свідчень. В науковій літературі з'являється все більш інформації про антиоксидантні властивості вітамінів і вітаміноподібних речовин. Формування антиоксидантного захисту організму поважаю в комплексній протиінфекційній терапії, оскільки одним з ключових в патогенезі інфекційного процесу розглядається чинник зміни реактивності фагоцитів, який пов'язано з генерацією активних форм кисню. Він визначає їх мікробіцидну, цитотоксичну та імунорегуляторну дію. Серед препаратів з антиоксидантними властивостями особливе місце займає аскорбінова кислота, роль якої обумовлена участю в окислювально-відновних процесах, біосинтезі колагену і еластину, регуляції

СЕКЦІЯ «Етіологічна структура та мікробіологічні аспекти діагностики, лікування, профілактиці інфекційних захворювань»

вуглеводного обміну, стимуляції гемопоезу, утворенню стероїдних гормонів, нормалізації стійкості капілярів, процесі згортання крові. Вона володіє противірусною та антимуtagenною активністю. В зв'язку з водорозчинністю її відносять до антиоксидантів першого рівня захисту. Що стосується захисту внутріклітинних структур, то вона здійснюється сполуками з ліпофільними і гідрофільними властивостями одночасно, оскільки спочатку вони проникають через клітинну мембрану і лише потім розчиняються в цитозолі. До таких речовин відноситься α -ліпоева (тіоктова) кислота та її лікарська форма тіоктаcid. Вона є кофактором в багатоферментних комплексах, що каталізують окислювальне декарбоксілювання пірувату та інших кетокислот і попереджає розвиток симптомів недостатності вітамінів С та Е. Описані також мембраностабілізуюча і протизапальна дія препарату. Важлива роль в посиленні перекісного окислення ліпідів належить мікробному ендотоксину, який окрім прямої активації нейтрофілів може безпосередньо ушкоджувати ендотеліальні клітини і викликати нейтрофілнезалежний окислювальний стрес, що наводить до деструктивних змін на клітинному, органному, системному рівнях. Експериментальними і клінічними дослідженнями показано ефективність цих препаратів в комплексній терапії інфекцій, особливо у випадках наявності ендотоксичних субстанцій збудника. Враховуючи вищевикладене представляло інтерес дослідження їх прямого антимікробного потенціалу.

Мета роботи. Дослідження хіміотерапевтичної активності *in vitro* препаратів з антиоксидантними властивостями, які використовуються в патогенетичній терапії інфекцій.

Матеріалі і методи дослідження. Об'єкті дослідження: аскорбінова кислота та тіоктаcid. Використано метод серійних розведень. Тест-культури мікроорганізмів: дріжджеподібний гриб кандида албиканс, золотавий стафілокок, кишкова та синьогнійна палички.

СЕКЦІЯ «Етіологічна структура та мікробіологічні аспекти діагностики, лікування, профілактиці інфекційних захворювань»

Результаті досліджень та їх обговорення. Досліджені препарати проявили широкий спектр антимікробної активності, що включає мікроміцет *Candida albicans*, грампозитивні та грамнегативні бактерії з різним рівнем мінімальної інгібуючої концентрації в межах 50 – 12500 мкг/мл. Отримані результати з'явилися підставою для досліджень хіміотерапевтичної активності препаратів *in vivo*.

Активізація процесів вільнорадикального окислення ліпідів реєструється при інфекційних захворюваннях різної етіології: бактерійних кишкових інфекціях, стрептококовому менінгіті, гнійному хірургічному зараженні, грамнегативному сепсисі, лептоспірози, туберкульозі і ін. Їх патогенетична корекція направлена на захист тканин організму від ушкоджувальної дії активних форм кисню і проводиться з врахуванням стану системи перекісного окислення ліпідів макроорганізму, набору чинників патогенності збудника, стадії інфекційного процесу. Вітамінні з антиоксидантними властивостями володіють широким спектром фармакологічної дії, входять в склад ферментів, гормонів, грають важливу роль в обміні ксенобіотиків і ін. Проведенні дослідження є важливим доповненням до їх фармакологічної характеристики та удосконалення комплексної протиінфекційної терапії. З позицій концепції метал-лігандного гомеостазу, антимікробний потенціал обох препаратів корелює з їх здібністю до комплексоутворення.